

MURÁNSKE NOVINY

III. ROČNÍK • DVOJMESAČNÍK • AUGUST 2010

4

0,20 €

Začínali sme v júni 2008

Muránske múzeum nesmie prísť o vzácnosti!

Pastovník – kolíska našich predkov

Jedno staré slovenské porekadlo znie: „Kde sa zľahne, tam sa tiahne.“ Ja sa týmto porekadlom riadim, do bodky a do písmena. V Muránskych novinách som sa už viackrát vyznala z lásky k môjmu rodnému kraju. Znova môžem zopakovať, že sa stále rada vraciam do môjho rodiska aj myšlienkami.

Počas návštevy môjho rodičovského domu rozmýšľam o svojom detstve, mladosti a zákuťiach, v ktorých sme ako deti trávili svoj voľný čas. Mojim obľúbeným miestom bol aj Pastovník. Staršie ročníky si určite spomínajú na jarné potoky, ktoré tam vytopili pár obyvateľov. Rybník a chalúčky ako zo skanzenu oslovili aj moje deti, ba i mojich vnukov.

Blízko rybníka práve v jednej spomínanej chalúpke žila starenka – pani B. K. Bola to prostá, obyčajná žena. Nikoho nezaujímala a nikto nezaujímal ju. Žila si vo svojom svete. Ako dievča som mala tú česť ju navštíviť. Steny jej skromnej izby boli zaplnené obrazmi hradných pánov, ktoré podedila od svojich predkov. Ukázala mi svoje ručné práce, vyšívané, ktoré vyšívala aj niekoľko rokov. Veľmi rada sa v týchto veciach predvádzala v nedeľu v kostole. Nuž, ale nič netrvá večne.

Tak ako sa pominula pani B. K., zakrátko zmizla aj jej chalúpa i s jej vzácnosťami, ktoré určite skončili niekde v kontajneri. Večná škoda, že sa nenašiel niekto, kto by tieto veci zachoval. Dnes by možno doplnili zbierku pripravovaného Muránskeho múzea. Týmto mojim príspevkom sa chcem priblížiť hlavne mladšej generácii a povedať len toľko, že v Muráni žili aj takíto ľudia.

Božena Galovičová
Foto: archív pani B.K.

Júlové zasadnutie členov redakčnej rady.

Foto: Mgr. Barborka Skubachová

Pod 1. číslo Muránskych novín v júni 2008 sa podpísala vtedy zostavená šéfredaktorkou (ktorú menoval p. starosta) rada: Mgr. Ružena Svoreňová, Adela Michalská, Janka Šibalová, Janette Fedorová, Mgr. Juraj Kochjar, Ing. František Lukáš a Pavol Mláky. Šťastná sedmička vydržala dodnes, lebo o obecné noviny je záujem a vždy je o čom písať. Nie všetci z uvedených píšú príspevky do novín, ale každý z nich (podčiarknuté dvakrát) by nám chýbal! Všeobecne síce platí, že všetci sme nahraditeľní, ale praktické skúsenosti sú určite na nezaplatenie. Ak máte záujem o deň otvorených

dverí v redakcii, nič jednoduchšie! Prisadnite si k redaktorom počas ich tvorby novín, prípadne k počítaču pani Fedorkovej či Šibalovej. A ešte niečo. Máme medzi členmi redakcie aj vlastného kamelota (predajcu novín), poslanca obecného zastupiteľstva, fotografa a „dvorného“ básnika v jednej osobe, predsedu TJ TATRAN Muráň, ktorý má všetky športové aktivity v obci i mimo nej v malíčku. Nemožno zabudnúť ani na podstatné: teší nás podpora i osobný prínos starostu obce p. Ing. Romana Goldschmidta.

Mgr. R. Svoreňová, šéfredaktorka

Ocenený aj rodák z Muráňa

Banskobystrický samosprávny kraj ocenil 25. mája 2010 výnimočné výkony v oblasti umeleckej tvorby, záujmovo-umeleckej činnosti, tradičnej ľudovej kultúry a kultúrno-výchovnej práce. Cenu Kvet kultúry a umenia BBSK a Pamätný list si prevzalo osem jednotlivcov a medzi nimi aj muránsky rodák – publicista Ing. Pavol HLODÁK, k čomu mu srdečne blahoželáme. (Zdroj: *Náš kraj* 4/2010, TASR.) Jeho najnovšie dielo má názov: *Šľachtické rody Koháry a Coburg. Muránsky gróf*. Pripájame sa aj ku gratulantom k jeho tohtoročnému okrúhlemu životnému jubileu a v mene redakcie obecnej tlače i jej čitateľov mu prajeme, aby v dobrom zdraví nám aj naďalej ponúkal svoj stále objavnejší pohľad na dejiny rodného Muráňa. O uvedenom autorovi viac na 4. strane

-RS-

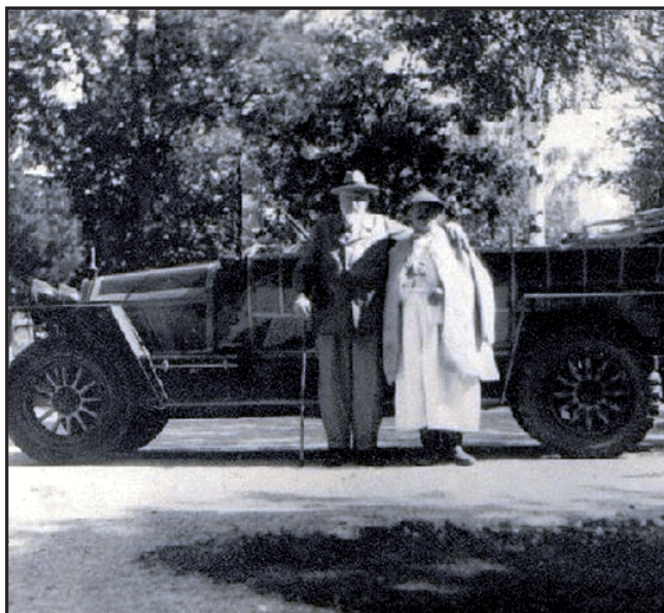

Foto archív: Bulharský cár – muránsky gróf a jeho auto.

UZNESENIA zo zasadania obecného zastupiteľstva Muráň, konaného dňa 30. 6. 2010

Uznesenie č. 250/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Juraj Frandel, Ing. Ľudovít Albíni, František Laurenčík

Overovateľov zápisnice:
Ing. František Lukáš, Pavel Vrabec

Uznesenie č. 251/2010
Obecné zastupiteľstvo **berie na vedomie**
Plnenie uznesení zo dňa 21. 6. 2010

Uznesenie č. 252/2010
Obecné zastupiteľstvo **berie na vedomie**
Správu audítora o preverení súladu hospodárenia Obce Muráň za r. 2009 so zákonom č. 583/2004 Z.z.

Uznesenie č. 253/2010
Obecné zastupiteľstvo **berie na vedomie**
Stanovisko hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu obce Muráň za r. 2009

Uznesenie č. 254/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Záverečný účet Obce Muráň za r. 2009 a celoročné hospodárenie bez výhrad

Uznesenie č. 255/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Vysporiadanie schodku - **66 633 EUR** zistený podľa ustanovenia § 10 odsek 3 písmeno a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z rezervného fondu.

Uznesenie č. 256/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Programový rozpočet obce Muráň na obdobie 2010-2012

Uznesenie č. 257/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
a) Štatút obce Muráň
b) Rokovací poriadok obecného zastu-

pitelstva obce Muráň s účinnosťou od 1.10. 2010

c) Zásady odmeňovania poslancov obecného zastupiteľstva obce Muráň

d) Zásady pre vybavovanie sťažností v podmienkach obce Muráň

e) Štatút obecnej knižnice

f) Cenník inzercie v Muránskych novinách

Uznesenie č. 258/2010
Obecné zastupiteľstvo **berie na vedomie**
Vyúčtovanie za Rodeo Muráň 2009
Uznesenie č. 259/2010

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**

a) Jeden volebný obvod pre voľby do orgánov samosprávy obcí v roku 2010
b) 7 poslancov pre volebný obvod Obce Muráň

b) na základe § 11 ods. 4 písm. i) zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov na celé funkčné obdobie starostu obce Muráň po voľbách konaných dňa 27.11.2010 rozsah úväzku starostu na plný pracovný úväzok.

Uznesenie č. 260/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Výšku vstupného na XVIII. ročník Ródea Muráň ktoré sa bude konať v dňoch 13. – 14. 8. 2010 vo výške 10 € dospelý, 5 € deti do 15 rokov, deti do 1 m výšky zdarma na celú akciu a v sobotu 7 € dospelý, 3 € deti do 15 rokov.

Uznesenie č. 261/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Písomnú žiadosť p. Marty Maximovičovej o predĺženie nájmovej zmluvy č. 3, k bytu v bytovke súp. č. 353 na obdobie od 1. 7. 2010 do 30. 6.2011.

Uznesenie č. 262/2010
Obecné zastupiteľstvo **poveruje**
Starostu obce zabezpečiť účasť riaditeľa ZŠ s MŠ v Muráni a účtovníčky ZŠ s MŠ

na každom zasadnutí Obecného zastupiteľstva Muráň.

Uznesenie č. 263/2010
Obecné zastupiteľstvo **poveruje**
Hlavnú kontrolórku obce vykonať kontrolu účtovných dokladov v ZŠ s MŠ v Muráni za r. 2009, s dôrazom na skutočnosti k položkám pripomenovanými Obecným zastupiteľstvom Muráň.

Uznesenie č. 264/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Komisiu pre vybavovanie sťažností obce Muráň v zložení:
Predseda komisie Ing. Ľudovít Albíni
Členovia komisie Ing. Pavel Kochjar, Ing. Juraj Frandel
Náhradníci Ing. František Lukáš, František Laurenčík

Uznesenie č. 265/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Do funkcie knihovníka obce p. Boženu Kucukovú

Uznesenie č. 266/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Cenník inzercie v Muránskych novinách predložený redakčnou radou

Uznesenie č. 267/2010
Obecné zastupiteľstvo **neschvaľuje**
Písomnú žiadosť p. Ľudevíta Jančíka ohľadom odkúpenia pozemku pred rodinným domom súp. č. 111.

Uznesenie č. 268/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**
Písomnú žiadosť p. Dušana Laboša o vybudovanie zastrešenia letnej terasy na Penzióne Muráň bez finančného vyrovnania s Obcou Muráň – na vlastné náklady.

Uznesenie č. 269/2010
Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje:**
predloženie žiadosti o NFP s názvom „Prístavba a rekonštrukcia zdravotného

strediska Muráň“ v rámci Operačného programu zdravotníctvo
- Výška celkových výdavkov na projekt: 478 542,17 EUR
- Výška celkových oprávnených výdavkov na projekt: 454 615,06 EUR
- Výška spolufinancovania projektu žiadateľom z celkových oprávnených výdavkov 5% 23 927, 11 EUR

Muránske noviny - cenník inzercie:

Plošná inzercia

1 cm ²	0,25 €
Celá strana 19,5 x 27 cm	152 €
1/2 strany 19,5 x 13,5 cm	73 €
1/4 strany 9,5 x 13,5 cm	35 €
Na titulnej strane cm ²	0,50 €

Riadková inzercia

spoločenská	0,15 €/slovo
komerčná	0,30 €/slovo
poďakovanie a smútočné oznamy	1,66 €
smútočné oznamy s fotografiou	3,32 €

Zľavy

Pri opakovanej inzercii	3 - 5 krát	10 %
	6 - 10 krát	15 %
	11 a viackrát	20 %

Schválené uznesením OcZ č. 266 zo dňa 30. júna 2010 s účinnosťou od 1. júla 2010

Kontakt:
Redakcia Muránskych novín sídli v budove OcU
telefón: 058/4881029 obec.muran@mail.t-com.sk

Výsledky hlasovania vo voľbách do NR SR v okrsku Muráň dňa 12. 6. 2010

Celkový počet osôb zapísaných do zoznamu voličov	936	
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili volieb	514	54,91%
Počet platných hlasov	510	
Počet platných hlasov pre polit. stranu, polit. hnutie alebo koalíciu:		
EURÓPSKA DEMOKRATICKÁ STRANA	4 hlasy	0,78 %
Únia - strana pre Slovensko	4 hlasy	0,78 %
Strana rómskej koalície – SRK	1 hlas	0,20 %
Paliho Kapurková, veselá politická strana	4 hlasy	0,78 %
Sloboda a Solidarita	47 hlasov	9,22 %
Strana demokratickej ľavice	4 hlasy	0,78 %
Strana maďarskej koalície-Magyar Koalíció Pártja	0	
Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko	6 hlasov	1,18 %
Komunistická strana Slovenska	4 hlasy	0,78 %
Slovenská národná strana	27 hlasov	5,30 %
NOVÁ DEMOKRACIA	0	
Združenie robotníkov Slovenska	3 hlasy	0,59 %
Kresťanskodemokratické hnutie	46 hlasov	9,02 %
Ľudová strana Naše Slovensko	27 hlasov	5,29 %
Slovenská demokratická a kresťanská únia – DS	48 hlasov	9,41 %
AZEN – Aliancia za Európu národov	1 hlas	0,20 %
SMER – sociálna demokracia	273 hlasov	53,53 %
MOST – HÍD	11 hlasov	2,16 %

V Muráni 30.06.2010 Za správnosť: Bc. Janka Hadžegová – zapisovateľka OVK

„Kritizujte, ale konkrétne!“

V Muránskych novinách č. 2/2008 sme okrem iného uviedli prehľad komisií obecného zastupiteľstva. Sú štyri, ale my si úvodom pripomenieme iba komisiu ochrany verejného poriadku. Jej predsedom je poslanec pán **Pavel Vrabec** a členovia: p. Janette Fedorková, Emanuel Murko, Miroslav Berzety, Ján Dodák a **František Laurenčík** (tiež poslanec a predseda komisie stavebnej – ochrany životného prostredia).

Je potešiteľné, že naši občania nie sú ľahostajní voči prostrediu, v ktorom žijú a signalizujú rôzne prehršky, nezodpovedné počínanie si, či dokonca odsúdeniahodné činy nesprátnikov, vandalov a rôznych neprispôsobivých „kazisvetov.“ Kritizujeme, kde sa dá a kdekoho, poukazujeme na neporiadok v obci i mimo nej, na vyhrotené medziľudské vzťahy, ku ktorým dochádza zo všemožných dôvodov, na nerešpektovanie rôznych povinností, nariadení či dokonca zákazov, ale pritom, zabúdame – obchádzame to najdôležitejšie, aby bolo možné striktné a efektívne riešiť naše obecné problémy. Vyhýbame sa totiž podstatnému: nie sme konkrétni! Aj keď nás niečo hnevá a vieme, že nie je to „s kostolným poriadkom,“ ustúpime svojmu svedomiu, lebo dobrý sused, kamarát, blízky či vzdialenejší príbuzný je na nezaplatenie. A nakoniec, stále je aktuálne kresťanské ponaučenie: „*Hod' kameňom, kto si bez viny!*“

Dospeli sme teda k záveru, že všetko riešime iba vo všeobecnej rovine: „Tam sypú do rieky odpadky. Tam zničili informačné tabule. Tam pália biologický odpad. Tam nás ohrozujú túlaví psi atď.“ Kto to zapríčinil? Všetci, lebo niet konkrétnych vinníkov. Práve preto pán **Pavel Vrabec** zdôrazňuje: „**Všetci sa usilujeme o nápravu, kritizujte, ale konkrétne!**“

(Zo zasadnutia OZ 18. 3. 2010)

Päť dcér v roku SNP prišlo o otca

K 110. výročiu narodenia Juraja Sklenárika

V januári 2010 na oslavách oslobodenia Muráňa získali jubilejné ocenenia súvisiace s SNP aj manželia Eduard a Anna Kotzmanovci. Mnohé z ich života sme sa dozvedeli z bohatých záznamov pána Kotzmana, ktorý bol v 50. rokoch členom Rady ONV v Revúcej (1953). Predtým aj predsedom MNV v Muráni (1950). V súvislosti s SNP, ktoré si každoročne pripomíname 29. augusta, nás zaujal záznam, ktorý sa týkal jeho svokra Juraja Sklenárika – zavraždeného v čase druhej svetovej vojny: „**Július Berzetti nám oznámil, že na Dieliku je kostra človeka. Veď náš otec je tam zabitý...**“ Bývalý predseda MNV v Muráni Juraj Haluška uviedol pre Zoru Gemera v roku 1989, že „**politického vedúceho Juraja Sklenárika Nemci mučili a ťahali za autom smerom na Tisovec. Jeho stopa sa vtedy stratila. Jeho pozostatky sa našli pri bagrovaní cesty na Dieliku. Až v roku 1988 jeho totožnosť dokázala aj expertíza v Prahe...**“

Na našu otázku: „**Kto bol vlastne Juraj Sklenárík?**“ nám pomohla najsť odpoveď jeho najbližšia príbuzná – dcéra pani Anna Kotzmanová.

1. Koľko rokov mal váš otec, keď sa stala vyššie uvedená tragická udalosť? Ako dokumenty Ministerstva národnej obrany uvádzajú, zomrel násilnou smrťou 4. novembra 1944. Koľko rokov mala vtedy vaša mama?

„Môj otec sa narodil 2. septembra 1900. V roku 1944 mal teda 44 rokov. Naša mama Janka Sklenáriková, rodená Lábajová mala 47 rokov. Ona bola od otca staršia o 3 roky.“

2. Ako si na tieto ťažké časy spomínate vy – jeho deti?

„Mojí rodičia mali spolu päť dcér: Anna, Alžbeta, Mária, Klára a Magdaléna. Ja – Anna som bola najstaršia, v čase zavraždenia otca som mala 22 rokov a bola som už vydatá. Mojim manželom sa stal Eduard Kotzman.“

3. Ako to prežívala vaša mama a ako dokázala užiť rodinu bez otca?

„Mojá mama veľmi ťažko znášala toto nečakané odlúčenie..., veď bol životom rodiny. Pracovala u sedliakov za stravu, potraviny – múku...Dostávala podporu od štátu – žobračenkou v hodnote 20 korún na celú rodinu. Z toho sme kupovali masť a cukor. Pomáhali sme si tak, ako sme vedeli. Skromne v biede. Vojnové udalosti poznačili celú rodinu.“

4. Dcéry Juraja Sklenárika napriek takejto ťažkej ujme si našli životných partnerov, hoci štyroch z nich už nepoznal. Kde žijú alebo žili so svojimi rodinami?

„Z nich som zostala už iba ja – najstaršia. S manželom Eduardom Kotzmanom sme v Muráni vychovávali tri deti.“

Foto Miroslava Svoreňa. Pamätník SNP uprostred majestátnych hôr Národného parku Muránska planina a malebnej prírody na Veľkej lúke. Z tabuľky na ňom vyplýva venovanie účastníkov zrazu turistov na Muráni v dňoch 20. - 23. 7. 1961.

Veliteľ partizánov v Muráni Juraj Sklenárík (1900-1944).

Najbližšia rodina Juraja Sklenárika: zľava dcéra Anna Kotzmanová a jeho sestra Margita Sklenáriková.

Ďalšie sestry: Alžbeta s manželom Ferdinandom Čičkom bývali v Žiline a mali dve deti, Mária s Jánom Haluškom boli Muránčania a vychovali tri dcéry, podobne tri deti aj Klára so Štefanom Rybárom z Rajca. V Muráni žila aj najmladšia sestra Magdaléna s manželom Vladimírom Baheníkom a dvoma dcérami.“

5. Vo Vašej rodine sa teda priezvisko Sklenárík nezachovalo, keďže otec nemal syna, hoci v Muráni toto priezvisko stále patrí medzi frekventované. Kto ešte zo žijúcich Sklenárikovcov patrí k jeho príbuzným?

„Môjmu otcovi žije jediná sestra Margita Sklenáriková. Má 92 rokov a býva v Revúcej. Nebola vydatá, ale mala dcéru Blaženu – vydatú Kvetkovú, ktorá už zomrela.“

6. Dnes by už váš otec sotva žil, veď 2. septembra 2010 si budete pripomínať jeho 110 rokov, avšak spomienky na tie kruté vojnové udalosti stále vo vás rezonujú. Ako to dnes po tých 65. povojnových rokoch vnímate, hodnotíte? Mohol niekto vášmu otcovi pomôcť? Juraj Sklenárík prišiel v roku SNP o to najcennejšie – o vlastný život! Nezanevreli ste na ľudí, ktorí sa snažia prekrúcať dejiny a vysvetľujú aj tie najkrutejšie ľudské osudy po svojom?

„Otec prišiel domov pre potraviny, lieky..., ktorými zásoboval partizánov. Ale začali za ním chodiť aj ženy partizánov, ktoré posielali do hôr proviant. Zradil ho jeho švager František Martinec z Rajca. Bolo to takto...Ja som bola práve na ceste, keď jeden chlap od komanda prišiel povedať, že Nemci idú otca lapať. Otec sa skryl do Senku (u Bošťána) a tam ho našli aj v spoločnosti žien, ktoré sa však po príchode Nemcov rozutekali. A otca chytili, šikovali ho hore dvorom na žandársku stanicu (u Miškoviča), kde ho bili a ťrali tri dni. Mama sa bola za neho prosíkať, aby ho pustili, že má rodinu. Tlmočníkom pri vyjednávaní bol Nemeck Mauris, riaditeľ lesov. Obecny bubeník Jozef Volk

vybubnoval, že chytili veliteľa partizánov. Potom telo otca Nemci ťahali za autom, nevedno kam. Miesto popravy bolo dlhé roky neznáme.“

7. Povedali ste, že vášho otca zradil švager. Čo bolo potom s ním? Ako ste sa k nemu správali?

„Po zrade sa s manželkou a dcérou vybral do Rajca. Aké bolo však jeho prekvapenie! Partizáni vystrieli celú jeho rodinu. Po vojne za zradu sedel vo väzení štyri roky. Bol náležite potrestaný.“

8. Spomínali ste, že v roku 1988 sa našli jeho pozostatky. Kto vás oslovil?

„Predseda MNV v Muráni Juraj Haluška a jeden pán z kriminálky doniesli v krabici pozostatky otca, kosti. Na základe expertízy zistili, že sú jeho. Povedali nám, aby sme ho v tichosti pochovali k mame, čo sme aj urobili.“

9. Na jeho fotke sa píše, že od 4. 2. 1929 bol úradníkom ONV v Rožňave.

„Áno, bol to veľký politik, ktorého blokovali v každej práci. Bol príliš aktívny...“

10. Dostal váš otec nejaké vyznamenanie IN MEMORIAM ako obeť Slovenského národného povstania?

„Presne určiť neviem, ale dostal viacero vyznamenaní. Moja mama dostávala po otcovi príplatok ku dôchodku v podobe 255-ky. Mám osvedčenie v češtine z roku 1971, že otec bol účastníkom boja za oslobodenie a čs. politickým väzňom, ktorý bol popravený príslušníkmi SS.“

11. Vy, pani Anna, jediná žijúca dcéra Juraja Sklenárika ste sa dožili krásneho životného jubilea 88 rokov a manžel, pán Eduard, 89 rokov.

„Áno, 68 rokov žijeme v šťastnom manželstve.“ Do ďalšieho života vám prajeme veľa zdravia, šťastia a lásky v kruhu rodiny. Úprimná vďaka vám za objasňujúce informácie a dokumentačný materiál.

Adela Michalská a Mgr. Ružena Svoreňová

Krásne storočné jubileum účastníka SNP

Dňa 19. 5. 2010 sa dožil obyvateľ Muránskej Lehoty pán Štefan Senko významného životného jubilea sto rokov. Pri tejto príležitosti ho ako člena SZPB a priameho účastníka SNP navštívila dňa 22. 5. 2010 delegácia z Ústrednej rady SZPB, Oblastného výboru SZPB v Rožňave a Základnej organizácie SZPB v Muráni v zložení Ing. Norbert Lacko, Vladimír Junger a Jozef Kubaško. Delegáti zagratulovali oslávencovi, odovzdali pekné kvetinové a vecné dary, popriali mu pevné zdravie a pokojnú jeseň života. Potom zotrvali v priateľskom rozhovore s ním a blízkou rodinou pána Senka. Pospomínali na udalosti prežité v čase druhej svetovej vojny. Na záver návštevy sa rodina poďakovala za to, že odbojári nezabudli na svojho člena a potešili ho svojou návštevou.

Ing. František Lukáš tajomník ZO SZPB v Muráni

Približuje bohatú históriu nášho regiónu Ocenenie nášho rodáka

Rodák z Muráňa, ktorý rodnú dedinu Muráň nosí vo svojom srdci, dostal významné ocenenie Banskobystrického samosprávneho kraja.

Ing. Pavol Hlodák sa narodil roku 1960 v Muráni. Tu prežil detstvo a študentské roky. Navštevoval tunajšiu základnú školu a neskôr priemyslovku v Tisovci. Po vysokoškolskom štúdiu v Bratislave sa zamestnal v Lučenci. Osud ho zavial do

hospodárske dejiny (2006) podobne ako už spomenutú napísal spoločne s archivárom Jánom Žilákom. Aj tu autori ostali verní bohatej histórii Muráňa. V knihe sú opísané hospodárske činnosti súvisiace s hradom Muráň, ktoré sa neskôr rozšírili na ťažbu a spracovanie železnej rudy, sklársku, papierenskú a už spomínanú keramickú výrobu ako aj remeselné činnosti a prácu prostého ľudu. Sústavné štúdium dejín a záujem jeho čitateľov podnietil Pavla k ďalšej publikačnej činnosti. Výsledkom jeho snaženia sú ďalšie tri publikácie: Muráňský hrad a jeho páni (2007), Šľachtický rod Séciovcov – Mária Séciová – Muránska Venuša (2008) a najnovšie vydaná kniha Šľachtické rody Koháry a Coburg – Muránsky gróf.

Novohradu, ale rád sa do Muráňa vracia, pretože skutočný domov, ako sám hovorí, máme len jeden, tam, kde sme sa narodili a prežili detstvo. Pavol napísal už sedem kníh a teraz zbiera podklady na ďalšie dve. Knihy píše a vydáva už od roku 1993. Opisuje v nich najmä dejiny Muráňa. Prvá kniha z tohto prostredia mu vyšla v roku 1999 a to: Muránska kamenina – manufaktúra na výrobu keramiky. V nej opísal dejiny manufaktúrnej výroby kameniny v Muráni. Druhú knihu Panstvo Muráň –

Táto kniha vyšla v roku 2009. V knihách sú opísané dejiny panstva a hradu Muráň ako aj osudy jeho vlastníkov. Postupne rok po roku nám Pavol Hlodák zrozumiteľne, výstižne a s veľkým zanietením podáva zabudnutú históriu. Jeho kniha o Séciovcoch a Muránskej Venuši nám odhalila osud výnimočnej ženy a jej manžela palatína Františka Vešelého. Tito manželia z Muránskeho hradu spravovali Uhorsko. V ich časoch bol Muráň významnou pevnosťou – palatínskym dvorom s veľkým

vplyvom a bohatstvom. Potom prišli ďalší majitelia panstva Kohárovcovia a Coburgovci. Vplyv týchto rodov na dejiny Muráňa ako aj osudy jednoduchých ľudí tejto oblasti je opísaný v poslednej spomenutej knihe nášho rodáka.

Pavol Hlodák sa aj mimo Muráňa snaží spopularizovať rodnú obec. Dôkazom sú jeho početné besedy a aktivity v Revúcej, Pohorelej, Polomke, Prednej Hore, v Rimavskej Sobotě a aj v Lučenci. Len rodný Muráň ho na žiadnu besedu nepozval a mnoho ľudí – Muráňčanov jeho knihy ani nevidelo. To všetko aj napriek tomu, že o jeho publikačnej činnosti sa v Muráni vie. Predpokladám, že ani obecna knižnica nemá jeho knihy. Napriek tomu autor chce prostredníctvom svojich kníh priblížiť bohatú históriu nášho regiónu,

najmä súčasnej mladej generácii. Preto na túto svoju činnosť vynakladá nemalé finančné prostriedky a venuje všetok svoj voľný čas. Neraz sme sa o tejto téme spolu v Kalinove bavili. Dokonca sa snaží spopularizovať Muráň aj prostredníctvom televízie. Uvažuje o produkcii dokumentárneho filmu o Márii Séciovej – Muránskej Venuši. Vystupoval v Televíkende a Kvartete – medzinárodnom televíznom projekte Vyšegrádskej štvorky. Knihy, ktoré vydal, už prekročili regionálny charakter a zaujímajú sa o ne celé Slovensko. Výtlačky si vyžiadali aj zo Slovinska a Maďarska. Rodáci, ale aj iní milovníci histórie s nadšením čítajú tieto knihy a naplňujú sa hrdosťou na našu neobyčajnú minulosť. Mnohí aj precitnú, keď sa myšlienkami vrátia do rodného kraja, skrátka dobrá a pekná kniha im urobí radosť.

Župan – predseda nášho kraja Vladimír Maňka pri odovzdávaní cien Kvet kultúry a umenia BBSK za rok 2010 v divadle vo Zvolene povedal: „V našej krajine máme vynikajúcich ľudí rôznych profesií. Bez nich by sme boli len malým, bezvýznamným kúskom sveta. Svoju prácu berú ako poslanie, niečo, čo dáva ich životu zmysel. Hovorí o nich hodnoty, ktoré vytvárajú. Takýchto skvelých ľudí v oblasti kultúry a umenia sme si dnes príliš uctiť, poďakovať im za ich prínos pre nás všetkých, vyzdvihnúť ich nezištnosť a lásku k práci.“

Ocenenie za výnimočný prínos v oblasti regionálnej literatúry a publicistiky dostal aj náš rodák Pavol Hlodák. Skromný publicista, ktorý s otvoreným srdcom píše o milovanom Muráni.

Ing. Daniel Vrbjar, Kalinovo

Obec Muráň, reklamná agentúra INFINITI MEDIA a RANČ HP Vás pozývajú na

RÓDEO MURÁŇ

13. - 14. AUGUSTA 2010
XVIII. ROČNÍK

PIATOK 13. 08. 2010
REVERS PARK
NO NAME
NOČNÁ DISKOTÉKA

SOBOTA 14. 08. 2010
DRIŠĽAK
RÓDEO MURÁŇ
TOMBOLA
LENKA FILIPOVÁ
COUNTRY BÁL

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
WESTERN RIDINGU A RÓDEA
RANČ HP
chov a výcvik koní

MURÁŇ

Žmeň rozprávok spod Muráňa Bystrík Muránsky

Edične pripravili:

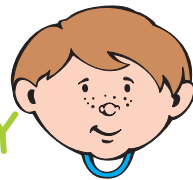
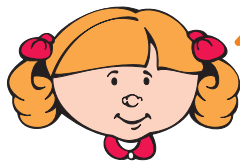
Mgr. Juraj, Magdaléna a Ing. Pavel Kochjarovci

Muránsku pláň odvodňujú nie vrchné riavy,
ale žriedla z údolných skál, tok čo majú dravý.
Z útroh horstva vytekajú na úpäti dolu,
stekajúc sa v rieke Muráň s pramičokmi spolu.
Keby znali rozprávať aj, povesti jak bája,
vraveli by o tých vlnadách, čo kras dnuka spája:
O jaskyniach, vyzdobených farbitosťou kvapľov,
že básnik by spieval o nich, keby vhodných mal slov.
Vraveli by o jazerách, o riečkach stred siení,
o hukote vodopádov, voda kde sa pení.
Ó, aká to hudba čujná v tajných dómoch krasu!
Kto opíše, kto vyfarbí tú podzemnú krásu?

(Úryvok, 2007, s. 58)

Na zábere vpravo Prof. ThLic. Anton MACÁK SDB – kňaz a básnik s literárnym pseudonymom BYSTRÍK MURÁNSKY.

Rozlúčili sme sa 30. júna 2010

Milí deviataci! Čas sa zastaviť nedá. Je ako plynúca rieka. Je krásne pozeráť na vás a uvedomovať si plynutie času. Ešte nedávno bezstarostné šantivé deti sa meníte pomaly na takmer dospelých ľudí. Nebolo to tak dávno, keď vás vítali v našej škole starší spolužiaci s kytičkami kvetov a vy ste obdivovali všetko v novom prostredí, keď ste sedeli v laviciach prvej triedy a všetko ste pozorovali skúmavými pohľadmi. Prešlo pár rokov a z malých ustráchaných prváčikov sa stali sebavedomí deviatci. Myslím, že nezabudnete na svoju prvú pani učiteľku **Tonku Verkinovú**, pri ktorej ste sa stali milými, slušnými žiakmi. Ona vás naučila napísať prvé písmenká, spojiť slabiky do prvého slova či vypočítať prvé jednoduché príklady. Ale budete spomínať aj na pani učiteľku **Marčákovú, Klimekovú, Bodovú**, ktoré vám pootvorili dvierka do predmetov v 3. a 4. ročníku. Pre niektorých z vás tu boli na 1. stupni aj triedne učiteľky pani **Kontúrová** a pani **Michalská**.

V 5. triede ste sa sformovali do nového kolektívu. Pribudli nové predmety, noví učitelia, ktorí sa snažili pomaly doplniť tehličky vedomostí do vášho vlastníctva. Tehličky vedomostí z rôznych predmetov spájate do súvislosti. Každý z vás má svoj múr vedomostí, ktorý bude ďalej budovať. Verím, že vedomosti nezostanú osamotené, ale stanú sa súčasťou veľkých komplexov a budú prínosom pre vás samých i pre celú spoločnosť. Aj keď ste si to neuvedomovali, učili sme vás aj to, ako správať k svojim spolužiakom, k svojim blízkym a k svojmu okoliu. Možno to doceníte, až keď budete dospelí a budete mať vlastné deti. Samozrej-

me, nastali aj také chvíle, keď sme sa dostali do konfliktu a každý z nás bol presvedčený o svojej pravde. Nedá sa zabudnúť na chvíle, keď zaznievala pesnička Honzy Nedvěda Růže z papíru niekoľkokrát za sebou. Vedeli sme, že buď ma chcete potešiť mojou obľúbenou piesňou, alebo skôr vyhladiť nejaký prehrešok a udobriť sa. Spája nás veľa všelijakých spomienok. Verím, že menej príjemné spomienky pomaly vyblednú a zostanú tie pekné, pri ktorých spomienka na školu vyčarí úsmev na vašej tvári. Dalo by sa povedať, že sme boli ako jedna veľká rodina. A ako to v každej rodine chodí, nie vždy ju sprevádzajú len slnečné dni, občas sa aj zamračí, ba neraz aj búrka prehrmí. Je to však len preto, aby vyšlo znovu slnko a hrialo ešte lepšie a príjemnejšie.

Deviatacká rozlúčková pieseň

Autor: Mgr. Janka Murková

1. Poslednýkrát my budeme tu stáť
v Muráni, tu v triede, pod hradom.
Sedíme tu v laviciach,
zvonec zvoní nám poslednýkrát.

Refr.: My už vieme, že sa rozídeme,
nových priateľov si snáď nájdeme.
Lúčime sa s tebou, milá škola,
vďaka triednej za láskavé slová,
vďaka za všetko.

2. Krásne roky prežili sme tu,
kráčame v ústrety svetu.
Učiteľov sme trápili,
dúfame, že nám odpustili.

Refr.: My už vieme...

V budúcom školskom roku budete znovu prváci a budete znovu plní očakávania, vzrušenia i radosti z budúcnosti. Dúfam, že v novom prostredí budete mať veľa slnečných

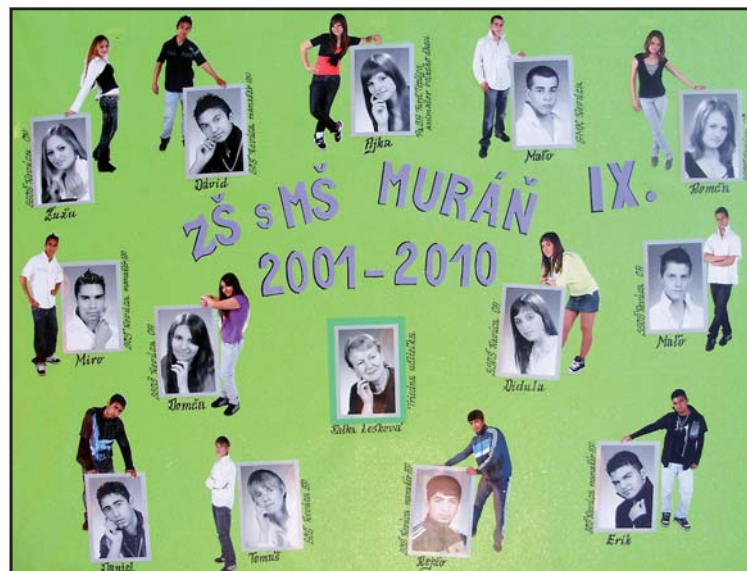
dni. Milí deviataci, za seba i ostatných pánov učiteľov vám prajem veľa úspechov, pevné zdravie, veľa šťastia, mnoho hodnotných priateľov a splnenie všetkých vašich snov o budúcnosti.

Mgr. Katarína Lešková

Symbolické zvonenie deviatkom

Vážený pán riaditeľ, vážený pedagogický zbor, milí žiaci i čitatelia Muránskych novín! Symbolické zvonenie ukončilo jednu etapu života našich mladých ľudí. Dovoľte, aby som vám predstavila žiakov končiacich ZŠ: 1. Daniel ANDERKO, 2. Miroslav BARTOŠ, 3. Romana BARTOŠOVÁ, 4. Jozef CIBULA, 5. Veronika DODÁKOVÁ, 6. Dávid DULAJ, 7. Martin FABO, 8. Diana HOĐÁKOVÁ, 9. Matej HRBÁL, 10. Dominika KÁLNOVÁ, 11. Romana KORIMOVÁ, 12. Alica LONGAUEROVÁ, 13. Erik MUŠUKA, 14. Zuzana MUŠUKOVÁ, 15. Tomáš PETALÍK, 16. Edita ZUBÁKOVÁ.

Triedna učiteľka Mgr. Katarína LEŠKOVÁ

Vďaka učiteľom a pracovníkom školy za statočnú prácu

Vysvedčenia sú odovzdané, 1. júla sa začali prázdniny pre deti, 8. júla dovolenky pre učiteľov, pre prevádzkových zamestnancov školy až po dôkladnom uprataní dvoch budov po maliaroch.

Stručné výsledky školy: Zo 182 žiakov (104 Rómov) prospeli 176, z toho 44 s výborným prospechom, nepropelo 6 žiakov a neklasifikovaní boli 2 žiaci. Neprospeli „iba“ 8 žiaci, aj to len vďaka tomu, že 5. B a 8. B sú špeciálnymi triedami s nižšími nárokmi na vedomosti žiakov, mali sme aj 11 začlenených žiakov. Až 15 žiakov malo zníženú známku zo správania (2 ž. 4. stupeň, 4 ž. 3. stupeň a 9 ž. 2. stupeň) pre obrovskú neospravedlnenú absenciu. Zo 4 123 neospravedlnených hodín vymeškali 4 120 Rómovia! Chvalabohu, máme aj výborných žiakov. Knižné odmeny dostali všetci, bolo ich 44. Knihy v hodnote 140 Euro darovalo Hnutie kresťanských spoločenstiev mládeže pri príležitosti 19. ročníka púte z Muráňa do Levoče a knihy za 105 Euro venovala Rada rodičov pri ZŠ s MŠ Muráň.

V testovaní deviatkov v matematike 86,7 % škôl na Slovensku skončilo za našimi. V okrese Revúca sme skončili v matematike 3. a v slovenčine na 6. mieste. Úspešnosť v matematike v rámci Slovenska bola 60,1 %, my sme dosiahli 73,9 %, úspešnosť v slovenčine na Slovensku bola 67,6 %, my sme mali 58,6%.

V matematických súťažiach bola žiačka 4. ročníka Diana Fedorková úspešnou riešiteľkou a triťak Adam Longauer sa umiestnil na 2. mieste v okresnom kole Pytagoriády. Piatak Ján Lukáš napísal „Rozprávku o

vode,“ s ktorou vyhral krajskú súťaž Východoslovenských vodárň a kanalizácií. Odmenu mu bol hodnotný darčekový kôš, ktorý mu osobne odovzdal riaditeľ VVaK z Košíc a všetci piataci sa za odmenu zúčastnili celodenného zájazdu na vodné dielo Starina v okrese Svidník.

Naši žiaci dosahovali významné úspechy v recitačných súťažiach. Druhák David Frandel vyhral regionálne kolo „Dobšinského Drienčan“ a bol druhý na celoslovenskom kole, v Hviezdoslavovom Kubíne bol druhý v okresnom a tretí v regionálnom kole. Štvrtáčka Ivona Hrbáľová bola 2. v Rozprávkovom vretienku a vyhrala okresné kolo Hviezdoslavovho Kubína, zvíťazila aj v regionálnom kole a zúčastnila sa krajského kola v Banskej Bystrici. Šiestačka Klaudia Murková obsadila 2. miesta v okresnom kole Šalianskeho Matka a v okresnom kole Hviezdoslavovho Kubína. Žiaci folklórneho súboru Slniečko pod vedením p. Mgr. Jany Murkovej reprezentovali školu na mnohých kultúrnych podujatiach. Okrem iného vystúpili na krste knihy spisovateľa Petra Glocka a zasluženú pochvalu za svoj výkon dostali od pani poslankyne Magdy Vášáryovej.

Počtom žiakov je tunajšia škola síce malá, ale výsledkami, ktoré dosahuje so svojimi žiakmi pod vedením schopných a obetavých pedagógov, patrí k najlepším v okrese. Za statočnú prácu všetkým učiteľom a pracovníkom školy ďakujem, prajem im dostatok energie a optimizmu do budúceho školského roka.

Mgr. Karol Kontúr,
riaditeľ ZŠ s MŠ Muráň

Pedagogický kolektív 50 na 50

Ideálne mužsko-ženské zloženie v 50. rokoch

FOTO archív ZŠ: V muránskej škole okrem iných učiteľov pôsobili aj – zľava Pavol MARTINOVE, Anton JACKO, Ján DOVALA, Juraj HANUŠTIK, Ján MAJERSKÝ, pod nimi Mária ANTALIKOVÁ, Anna LOJKOVIČOVÁ, Gabriela IŽOVÁ, Magda HRBÁĽOVÁ, Júlia MARTINOVE. -RS-

Brána Základnej školy v Muráni sa dňa 5. 6. 2010 otvorila v nezvyčajnom čase o 16.00 hodine pre jej absolventov spred 40 rokov. Po slávnostnom privítaní a prehliadke nových častí školy, zastavili sa všetci na miestnom cintoríne, kde si uctili pamiatku zosnulých spolužiakov.

Na Obecnom úrade v Muráni ich čakalo prekvapenie – boli slávnostne prijatí starostom obce. Nezabudnuteľnú atmosféru pozdvihla svojim spevom ženská spevácka skupina pod vedením Mgr. Evy Struhárovej. Slzám dojatia sa veru ubrániť nedokázali mnohí účastníci stretnutia. V

pamätnej knihe zostane navždy zvečnený tento jedinečný okamih, pretože aj triedna pani učiteľka Božena Jankovičová umocnila svojou prítomnosťou krásne chvíle.

Rezké tóny akordeónu pána Edka Sendreja sprevádzali prítomných k bohato prestretému stolu v reštaurácii Koruna. Vo veselej zábave ako jedna dobrá rodina zotrvali až do samého rána. A stále mali o čom hovoriť, spomienkam z mladých školských čias nebolo konca – kraja. Lúčili sa slovami: „O päť rokov dovidenia!“

Josef Kubaško, organizátor

Stretnutie po 40. rokoch

Stretnutie po rokoch

Uplynulo už 48 rokov odvtedy, keď sme ako prví absolventi 9. ročníka naposledy prekročili prah Základnej deväťročnej školy v Muráni. Plní optimizmu a odhodlania sme vykráčali do ďalších dní a rokov svojho života. Čas sa miňal, s rokmi prichádzali radosti aj starosti, lásky aj nelásky, životní partneri, deti, vnúčatá. Do určitej miery je pochopiteľné, že sme prítom na mnohé pozabudli. Avšak kdesi na dne našej tuláckej kapsy sa uchovali spomienky na „mladé letá v ZDŠ v Muráni“. Patrím medzi tých, ktorých osud zavial možno najďalej. Prakticky celých 48 rokov som nikoho z mojich spolužiakov zo ZDŠ v Muráni nevidela. Preto som bola veľmi rada, keď som dostala pozvánku na stretnutie. Vôbec som neváhala, aj keď v tomto období sužovali ľudí veľké horúčavy a ja som musela precestovať spolu skoro 500 km.

Stretnutie nás, absolventov, sa uskutočnilo dňa 17.08.2010 v ZDŠ v Muráni. Z našich bývalých učiteľov prijal pozvanie pán učiteľ Mgr. Ján Galovič. Svoju účasť na poslednú chvíľu odmietol pán učiteľ Mgr. Ján Dovala. Z tridsiatichšiestich spolužiakov prišli na stretnutie deväťnásť. Chýbajúci sa väčšinou ospravedlnili, niektorí poslali listy. Bola som prekvapená, že medzi chýbajúcimi boli aj Muráncania. Po úvodných slovách moderátorky stretnutia Mgr. Vierky Fabovej sme si minútou ticha uctili pamiatku 6-tich našich spolužiakov, ktorí už nie sú medzi nami. Potom sme otvorili knihy našich životov – rozprávanie autentických ľudských príbehov, tak ako ich napísal život v priebehu času 48 rokov. Hovorili sme o období ďalšieho štúdia, pracovných kariérach, o svojich rodinách, deťoch a vnúčatách. Stretnutie ďalej pokračovalo prijatím našej skupiny v obradnej sieni Obecného úradu v Muráni poslancom obecného zastupiteľstva pánom Ing. Jurajom Frandelom, ktorý v krátkom prehľade uviedol najdôležitejšie udalosti v obci a v škole za uplynulých 48 rokov. Spev miestneho ženského kvarteta s živým doprovodom umocňoval emócie a vznešenosť chvíľ, ktoré sme v deň nášho stretnutia v Muráni preživali. Rovnako reprezentačno-propagačné materiály o Muráni a jeho okolí nám budú tieto chvíle stále pripomínať. Teší nás, že záznam o našom stretnutí sa dostal spolu s našimi podpismi do pamätnej knihy obce Muráň. Stretnutie vyvrcholilo v miestnej reštaurácii večerou so spomienkami na časy spred 48 rokov. Všetci sme jednoznačne súhlasili so stretnutím o 2 roky, čiže po 50-tich rokoch od ukončenia 9. ročníka na ZDŠ v Muráni.

Sny sa plnia nielen v „Modrom z neba“

Aj ten môj sa splnil, keď sme sa stretli po 35 rokoch. Vďaka mojej priateľke Gitke, ktorá sa síce tohto stretnutia nedožila, ale hlavne kvôli nej som si takého stretnutia vysnívala a s veľkou, obetavou pomocou Vierky, Katky, Káti, Ivetky, Danovi a iných (aj Muránskych novín) uskutočnila. Z dvoch tried končiacich ZDŠ v roku 1975 sa stretlo 34 spolužiakov a triedne učiteľky oboch tried. Najviac som sa tešila z prvých pohľadov, v ktorých sa odrážali všetky emócie „poznám tohto človeka?“ „kto je to?“ „to je predsa...!“ „no a bolo to presne, ako v mojich predstavách, väčšina sa spoznala, až pár výnimiek, keď bolo treba použiť indicie- čierne vlasy, vrkoče alebo okuliare. No a Dano, ten ani nečakal, či ho spoznajú pre zmenu výzoru, sa automaticky predstavoval menom. Aj naše triedne učiteľky boli nadšené našim stretnutím a atmosférou, ktorá tam vládla. Ani roky im nezobrali radosť a srdečnosť, s akou nás vyprevádzali do života pred toľkými rokmi a tešili sa z úspechov všetkých svojich žiakov, ktorí až po rokoch vysoko ocenili ich prácu, overenú životom každého z nich. Niekoľko hodín sa objednaný hudobník nedostal k svojej práci. Bzučalo tam ako v úli, čo si ľudia spomínali, čo všetko sme spolu zažili, koho už medzi nami nemáme, čo robíme teraz. Marián musel prekonať veľmi veľa prekážok v práci, či obavy z povodne, a predsa prišiel a všetci sme sa navzájom „vytešovali“, že sme spolu. Neskôr sme si ukázali, že sme nezabudli tancovať, zabávať sa a úsmev z tváří neschádzal počas celého večera až do konca nášho stretnutia. Všetci, čo na stretnutí boli, veria, že nebolo posledné a tí čo neprišli? Tí môžu len a len ľutovať.“

Ing. Beáta Hrušková r. Vrabcová

Z CYKLU RÓMSKYCH PRÍBEHOV BOHDANY HALUŠKOVEJ

Moja susedka Erika DULAJOVÁ je mladá rómska žena nízkeho veku, ale zato človek s veľkým a dobrým srdcom. Už v detstve bola vo svojej rodine obľúbená. Vraj mama a starká ju mali zo všetkých najradšej. Bola taký ich maznáčik. Po smrti starkého bývala so starkou. Aj v čase, keď už začala chodiť do školy, sa prejavovala ako hravé dieťa. Mama sa bála, že sa nenaučí ani modliť, a tak ju nedala ani na prvé sväté prijímanie. Erika však stále po tom túžila, ako bežali roky, stále viac. Tento veľký sen sa jej splnil až v dospelosti. Asi pred tromi rokmi ako mladej žene. Aký je to pocit? „To sa nedá ani opísať, ten, kto to nezažil, nevie, ako mi je teraz dobre na duši. Veľmi som túžila po prvom svätom prijímaní a birmovke.“ - vyznáva sa zo svojich pocitov na duši i na srdci šťastná Erika.

Pri našom stretnutí sa hneď rozviazali jazyky aj jej neteriam Mirke a Dáške: „Je dobrá, obetavá,

dosiahne to, čo si zaumieni, pomôže každému, keď môže...“ Každá z jej sestier má rodinu a Erika po smrti matky zostala sama. Sestry jej preto vybavili robotu do Hnúšte, aby chodila s nimi. Báli sa však, či kvôli tempu práce vydrží, ale ona nesklamala. Veľmi pochvalne sa o nej vyjadruje

aj suseda Renáta, ktorá oceňuje najmä jej obetavosť. Skoro sedem rokov sa starala o chorú matku. Hoci je zo sestier najmenšia, zdá sa, že aj najmocnejšia. Všetko vedela pobyvovať, chodiť po lekároch a všade inde, kde bolo treba. Je to skutočne obdivuhodný človek.

Aj synovec Igorko ju má rád, oceňuje, že keď je chorý, ide s ním k lekáreke namiesto rodičov. A nielen s ním, aj s ostatnými deťmi! „Teraz sa o vás ona stará a keď už ona nebude vládvať keď zostarne, budete sa o ňu starať vy?“ končím otázkou náš dialóg s chlapcom. Pokrčil plecami: „Možno!“

Erike sa splnil sen

Dovoliť si v závere byť trochu osobná a spomenúť môjho otca Júliusa Benku. Jeho pracovný život sa tiež spája so ZDŠ v Muráni. Pôsobil v tejto škole niekoľko rokov v čase pána riaditeľa Martina Homoliaka ako zástupca riaditeľa školy. Tiež moja matka pracovala v školskej kuchyni spolu s paniami Grendovou, Albiniovou a Vrbjarovou. Nakoniec sa chcem v mene všetkých účastníkov poďakovať spolužiakom, ktorí stretnutie pripravili. Sú to menovite: Viera Fabová, Marta Hrbáľová, r. Sklenáriková, František Frandel a Juraj Jankovič. V mene všetkých účastníkov stretnutia rovnako prajem žiakom a učiteľom ZDŠ v Muráni veľa zdravia, radosti a úspechov v školskej práci a v súkromnom živote.

Púchov, 21. júl 2010.

PaedDr. Viera Nemčoková, r. Benková.

NÁRODNÁ CYKLISTICKÁ SÚŤAŽ – okresné kolo

Stalo sa už nepísanou tradíciou, že na koniec školského roka pripravuje Slovenský cykloklub Magnezit Jelšava v spolupráci s obcou Muráň Národnú cyklistickú súťaž – okresné kolo pre žiakov MŠ, ZŠ a SŠ pod názvom „O pohár olympijského víťaza A. Tkáča.“

Jeho 8. ročník sa uskutočnil dňa 26.6.2010 na známych tratiach pod cintorínom pri Penzióne v Muráni a na miestnom futbalovom ihrisku. Aj keď tomuto podujatiu predchádzala dostatočná propagácia či už osobnou návštevou všetkých

škôl od Muráňa po Jelšavu, správami v miestnych rozhlasoch či vyvesením pekných plagátov s fotografiou nášho predchádzajúceho podujatia, samotná účasť pretekárov však tomu už nenasvedčovala. Prišlo iba 49 detí aj to iba zo škôl Revúcej a Muráňa, prevažne súťažiacich v nižších vekových kategóriách. Z roka na rok je nižšia účasť žiačok, alebo už „slečien“ na tomto podujatí. Možno deti odradili aj predchádzajúce daždivé a chladné dni.

V deň „D“ sa už na nás usmialo slniečko, a tak snaha organizátorov pri príprave trati a technického zabezpečenia nevyšla nazmar.

Bola radosť pozerat' sa na nedečkové deti, kedy si už

Bilancujeme uplynulú futbalovú sezónu

O krátko zhodnotenie celej sezóny najpopulárnejšieho športu futbalu v našej obci som požiadal najkompetentnejšieho funkcionára, hráča a starostu v jednej osobe p. Ing. Goldschmidta.

Pohľad na tabuľku a dosiahnuté výsledky nie sú zrkadlom vynaloženej námahy, ktorú odvádzame v prospech futbalu. Pri dnešnej ekonomickej kríze sa nám darí udržať futbalový stánok vo veľmi dobrom stave a aj materiálne vybavenie je na dostatočnej úrovni (dresy, lopty a pod.).

Na zlom postavení družstiev má najväčší vplyv disciplína, či už v prístupe k tréningom, prípravou pred zápasmi, kde mám na mysli životosprávu, zodpovednosť voči kolektívu (dochádzka, časté tresty – vylúčovania). Jedným z problémov sú aj pracovné a školské povinnosti hráčov, kde najviac chýbali Hudák, Vavrek, Bendík a Heger, z nich niektorí sú dlhodobo

vzdialení.

K nelichotivej situácii prispeli aj dlhodobé zranenia kľúčových hráčov: Hoďák, Verkín, Velk.

Z prehľadu vyplýva, že niekedy bolo problematické zostaviť základnú jedenástku na majstrovský zápas. Verím však, že letná prestávka pomôže zostabilizovať družstvo, pretože nik neodíšiel, naopak z hostovania sa vrátil Kasper, v dorastu pribudol Patrik Verkin a v štádiu prestupu zo Štítnika je P. Bábefa. Aby nás nový ročník zastihol pripravených, začala aj neformálna príprava účasťou na turnajoch na Revúčke a v Lubeníku, uskutočni sa minifutbalový turnaj o Pohár starostu obce a ďalšie prípravné zápasy, lebo čo

budú môcť „skutočne“ zasúťažiť, predviesť sa svojim rodičom a kamarátom, čo dokážu. A tak sme sa stali svedkami víťazných gest, ale aj slzičiek v očiach. Každému padlo vhod povzbudivé slovo, že o rok to bude lepšie. A čo čakalo na víťazov? Okrem sladkých odmien a občerstvenia boli pre prvých troch v každej kategórii pripravené pekné ceny a diplomy a v postupujúcich kategóriách aj možnosť reprezentovať svoju školu vo

finále tejto súťaže 18. 9. 2010 v Hornom Vadičove pri Kysuckom Novom Meste.

Výsledky:

Kategórie nepostupové Mikro (škôlkari): 1. Jakub

Hvišč MŠ Clementisova Revúca, 1. Zoja Lukášová MŠ Muráň

Malí: 1. Matej Palúš ZŠ Komenského Revúca 1. Natália Chomčová ZŠ Komenského Revúca

Kategórie postupové Mini: 1. Libor Mladší ZŠ Hviezdoslavova Revúca, 1. Emma Petalíková ZŠ Hviezdoslavova Revúca

Ml. žiaci – čky: 1. Tomáš Šklenárik ZŠ Hviezdoslavova Revúca, 1. Andrea Uličná ZŠ Komenského Revúca

St. žiaci – čky: 1. Silvester Sokol ZŠ I. B. Zocha Revúca

St. dorast: 1. Vlastimil Knopp GMK Revúca
Z druhých miest si účast' vo finále NCS zabezpečili: Filip Vavrek ZŠ Komenského Revúca, Gabriel Nagypal ZŠ Hviezdoslavova Revúca, Jakub Goldschmidt ZŠ Hviezdoslavova Revúca, Diana Fedorková ZŠ Muráň

Na záver patrí sa poďakovať organizátorom tejto súťaže, účastníkom tohto podujatia za vytvorenie vynikajúcej atmosféry, povzbudzovanie, rodičom za záujem o svoje deti a hlavnému sponzorovi tejto akcie Ministerstvu školstva SR - sekcie štátnej starostlivosti o šport za finančnú podporu a firme DEMA bicycles Senica za vecné dary.

Pavol Mláky

Termíny zápasov jesennej časti

8.8.2010	1.	Muráň - Lubeník
15.8.2010	2.	V. Teriakovce - Muráň
22.8.2010	3.	Muráň - Revúčka
29.8.2010	4.	Stárňa - Muráň
5.9.2010	5.	Muráň - Gem. Jablonec
12.9.2010	6.	Tachty - Muráň
19.9.2010	7.	Muráň - Kráľ
26.9.2010	8.	Klenovec - Muráň
3.10.2010	9.	Muráň - Bátka
10.10.2010	10.	Sirk - Muráň
17.10.2010	11.	Muráň - Ožďany
24.10.2010	12.	Muráň - Jelšava
31.10.2010	13.	Rim. Jánovce - Muráň

Konečná tabuľka oblastného majstrovstva ročník 2009 – 2010 I. trieda

1. Tornaľa	26	20	3	3	61:19	63
2. Tachty	26	20	1	5	100:45	61
3. Lubeník	26	14	2	10	69:49	44
4. Klenovec	26	12	5	9	51:43	38 - 3
5. Rim. Janovce	26	12	2	12	55:50	38
6. Jelšava	26	11	4	11	50:45	34 - 3
7. Revúčka	26	10	4	12	45:48	34
8. V. Teriakovce	26	9	7	10	39:52	34
9. Bátka	26	8	5	13	39:62	29
10. Muráň	26	9	5	12	44:71	29 - 3
11. Sirk	26	8	4	14	52:58	28
12. Ožďany	26	8	4	14	39:46	28
13. Stárňa	26	8	3	15	47:69	27
14. Abovce	26	8	1	17	57:91	22 - 3

Družba s Fryštákom aj na športovom poli

Foto z archívu M. Kochjara ml. Na zábere z minifutbalového turnaja vo Fryštáku v roku 2001 sú naši futbalisti- žiaci ZŠ v Muráni: zľava Ján URDA, Martin KOCHJAR, Ján HOĎÁK, Ján HAJDÚK, František KOCHJAR a Martin VRBJAR. Mgr. Ján Svoreň

V Muráni je najviac MÁRIÍ

V Muránskych novinách (č. 2, 2010) sme sa zoznámili s prehľadom mužských mien, ktoré sa v súčasnosti v našej obci vyskytujú najčastejšie a zistili sme, že v Muráni je najviac Jánov (83). Naším čitateľom môžeme už teraz naznačiť, že u nás je najviac Márií, ale menej ako Jánov! Z môjho prehľadu sa samozrejme dozvieme aj ďalšie frekventované ženské mená. Z celkového počtu obyvateľov, ktorí sú prihlásení na trvalý pobyt do 31. 12. 2009, v obci žije asi 612 občanov ženského pohlavia. Muránčania využili takmer 140 rôznych ženských mien. Niektoré z nich sú typické iba pre určité rodiny a časť mien sa pýši svojou ojedinelosťou.

Podľa počtu výskytu ženských mená v Muráni možno rozdeliť do štyroch skupín. **Prvá skupina (od 50 – do 10 nositeľiek mien):** Mária (48), Viera (24), Jana (21), Eva (20), Anna a Margita (po 19), Katarína, Oľga a Magdaléna (po 18), Zuzana (17), Martina (13), Monika a Janka (po 11), Lenka, Helena a Lucia (po 10). **Druhá skupina (od 9 – 5):** Kristína, Darina, Michaela, Petra a Simona (po 9), Marta, Iveta a Miroslava (po 8), Alena, Božena, Alžbeta, Romana, Andrea a Veronika (po 7), Soňa, Erika, Ivana, Elena (po 6). Po 5 osôb rovnakého mena: Lýdia, Jaroslava, Ružena, Edita, Barbora, Zdenka, Emília, Nataša, Viktória, Nikola, Mariana, Ľubica a Marcela. **Tretia skupina (od 4 – 2):** Slávka, Tatiana, Paulína, Dana a Gizela (po 4), Zita, Dominika, Mája, Radoslava, Drahomíra, Kvetoslava, Dáša, Vlasta, Matilda, Janette, Irena, Beáta, Diana, Gabriela, Jolana, Natália, Justina a Etela (po 3). Margaréta, Želmíra, Timea, Vanesa, Nadežda, Denisa, Slavomíra, Agnesa, Alexandra, Karolína, Terézia, Kamila, Liliána, Adela, Jarmila, Elvíra, Sabína, Rozália, Renáta, Rebeka a Sláva (po 2). **Štvrtá skupina (ojedinelé mená):** Hedviga, Hildegarda, Klaudia, Ľudmila, Bohdana, Zoja, Eleonóra, Alice, Alica, Juliana, Karin, Adriana, Iboya, Jazmína, Svetlana, Jozefína, Věra, Jessica, Cecília, Milada, Libuša, Tamara, Priška, Lúlia, Stanislava, Blažena, Frederika, Stela, Antonia, Anežka, Vilma, Miriama, Františka, Silvia, Lea.

Mgr. Ján Svoreň

OHLAS: Chýbala nevesta zo Šumiaca

V Muránskych novinách č. 3/2010 našim čitateľom ponúka redaktorka p. Adela Michalská formou fotoalbumu prehľad muránskych žien z Horehronia, v ktorom boli vlastne prezentované ľudové odevy - kroje z Pohorelej, Heľpy, Telgártu, Závadky a Polomky. Niektorí čitatelia (teda aj muži) nás upozornili, že nám chýbal záber zo Šumiaca. Zároveň nám naznačili, že viacerí Muránčania si doviedli nevesty aj z tejto rázovitej obce pod Kráľovou horou – napr. Július K. Margitku, Pavel S. Ilku, Ján F. Betku, Peter A. Katku atď.

Naši pozorní čitatelia si asi všimli, že čo obec – to iný čepiec, oplecko, fajblík atď. Na uvedený ohlas reagujeme rovnako – pripravili sme záber so šumiackym čepcom. - RS -

Rex modrý – absolútny víťaz

Ako uvádza náš zdroj (Revúcke listy č. 13/2010, s. 6), počas júnových Dní mesta Revúca sa uskutočnila už VII. propagačno-predajná výstava drobných zvierat. Návštevníci mohli obdivovať 17 plemien králikov a 17 plemien hydiny. Absolútnym víťazom sa stal králik Rex modrý, ktorého vystavoval na obdiv chovateľ z Muráňa pán Ing. Jaroslav Fedorko, člen ZO Slovenského zväzu chovateľov v Revúcej. K vynikajúcejmu úspechu mu srdečne blahoželáme. Mgr. Ružena Svoreňová

Blahoželanie

V pokojnom, tichom žití prúde ďalší rad rokov nech ti rastie a každý deň nech sviatkom bude, prinesie radosť, lásku, šťastie.

Zdvihnime teda hore čaše, nech sladkým cvengom za nás vravia a s nimi spolu srdcia naše nech Ti dá Pán Boh veľa zdravia!

Významného životného jubilea 60 rokov sa dožil **JÁN SZENTPÉTERI**. Touto cestou mu srdečne blahoželá celá rodina.

Doba kovová a letáková

Keď raz budú historici uvažovať o názve našej doby, mohli by ju spokojne označiť ako dobu kovovú či letákovú. Prvú časť jej označenia vám napoviem vtipom, ktorý si posúvajú v krčmičkách milovníci piva: Mladý muž chce získať vodičský preukaz. Počas jazdy ho inštruktor pochváli a zároveň chce vedieť, aká to bola značka, okolo ktorej práve prebehli. A mladík na to: „Hliníková? Vrátime sa?“

Letáky nás prenasledujú takmer denne. Nachádzame ich v predajniach, hromadia sa nám v schránkach. Vždy sa nám tam zmiešajú aj s poštovými zásielkami, a práve preto som si všimla správanie rómskych chlapcov. Cupotali za rodičmi, ktorí sa ponáhľali domov s objemnými nákupnými taškami. Chlapci zrazu spomalili a vrátili sa o dom vyššie a podho ku schránke. Vytiahli z nej zrejme letáky, ale ktovie, či nie aj niečo iné? Smerom ku mne zahlásili, že vraj „te-raz tam oni nebývajú.“ Teda susedia, ktorí majú v dome iba prechodné bydlisko. Vážení občania, letáky majú dvojakú tvár: informujú nás, ale i zrádzajú. Plné schránky totiž sú prvým výrazným signálom aj pre dospelých dlhoprstých! - RS -

Historické okienko

O slávnej Márii a ďalších obľúbených menách hradného panstva

Najslávnejšou Máriou v dejinách hradu Muráň i rovnomennej obce bola tzv. Muránska Venuša z rodu Séciovcov v 17. storočí. A ďalšie obľúbené mená v tomto období? Ako uvádza pán Ing. Pavol HLODÁK (šľachtický rod Séciovcov, 2008, s. 47- 85), rodičia Márie Juraj a Mária mali za spoločných 17 rokov deväť detí. Štyria synovia Ján, Peter, Samuel a Juraj zomreli. Nažive zostali dcéry Mária, Barbora, Katarína a Eva. Ešte malú dcéru Magdalénu spolu s ďalšími piatimi ľuďmi zabil blesk. A čo deti našej slávnej Márie? V prvom manželstve so Štefanom Betlenom sa jej narodila dcéra Kristína. Obe však boli choré, údajne viac ako rok ich trápili horúčky a dcéra sa nedožila ani troch rokov. Márii potom zomrelo aj ďalšie dieťa. Dokonca jej náhle zomrel aj manžel, ktorý vraj dost pil. Po päťročnom manželstve sa Mária stala vdovou – mladou a bohatou – ani nie 23-ročnou. Jej druhé bezdetné manželstvo so Štefanom Kúnom skončilo rozvodom. Tretí manžel František Vešeláni mal s maželkou Žofiou Bošňákovou dvoch synov: Adama a Ladislava. Mária ich oboch po smrti Žofie vychovávala s láskou ako vlastné deti, ktoré jej osud nedoprial. Keď po sobášii s Františkom prestúpila z evanjelickej viery na katolícku, prijala meno Anna Mária. - RS -

Odpoveď Ing. L. Kováčovi

Váš kritický príspevok sme postúpili zainteresovaným na probléme, hoci kompetentní tvrdia, že ťažko ho riešiť po roku, keďže k Vášmu poznatku – podľa Vás nemilému ste dospeli ešte 20. augusta 2009. Adresát Vašej kritiky je však ústretový a ochotný podrobiť sa osobnej vzájomnej konfrontácii. Pán Ing. Kováč, príkláname sa k názoru, že keď dvaja robia to isté, nie je to nikdy rovnaké. A to druhé nemusí byť vždy aj horšie, najmä keď sa stále teší z trvalého záujmu. -RS-

MURÁNSKE NOVINY, EV3506/09
 Obecné noviny,
 Vydáva obec Muráň,
 Adresa redakcie: OÚ MURÁŇ,
 č. 329, Tel: 058/4881029,
 e-mail: obec.muran@mail.t-com.sk,
 Šéfredaktorka: Mgr. Ružena Svoreňová
 Graf. úprava a tlač: HLP Grafik s.r.o, Brezno